

Toelichting:

Het terrein is sinds 1980 behoorlijk veranderd. De bomen zijn hoger geworden, de struwelen dichter en er zijn geen kale, onbegroeide stukken meer aanwezig. De voormalige wei in het noorden, zowel als de voormalige teellandjes in het zuiden zijn duidelijk vergrast.

In de broedvogelstand zijn de veranderde terreinomstandigheden duidelijk terug te vinden. De Tijftjaf is toegenomen van 3 naar 14 paar. Tevens is er een duidelijke toename van het aantal broedparen bij de struweelvogels te constateren. De toename van Koolmees en Pimpelmees kan

verklaard worden door het beschikbaar komen van meer natuurlijke nestholten in het ouder wordende hout. Mede door de vergrassing is er voor Veldleeuwerik en Tapuit geen plaats meer. De oude Iepen langs de Laan van Gerrit Hulsebos, die in 1980 nog onderdak boden aan de Kauwen, zijn verdwenen, maar de Kauwen broeden nu in het "Spreeuwendorp". T.a.v. de Wilde Eend dient te worden vermeld, dat de 4 broedgevallen zijn opgenomen in de inventarisatie van Hoekgatterduin, omdat dit terrein jaarlijks sinds 1986 geïnventariseerd wordt, hierdoor is een vergelijking met voorgaande inventarisaties niet mogelijk.

Paddentrek nader bekeken

Jan Jacobs

Maart en april zijn de maanden, waarin onze padden weer de duinen en bossen uitkomen, en naar de poldersloten en duinmeertjes trekken om er hun eieren af te zetten. Het is een verschijnsel, dat wij in Noordwijk maar al te goed kennen. Vooral in het Langeveld vindt de paddentrek op zo'n grote schaal plaats, dat onze vereniging (in samenwerking met de Gemeente Noordwijk) daar 's avonds de wegen afzet om de padden tegen het verkeer te beschermen. Over het trekgedrag van de padden is in de loop der jaren veel onderzoek gedaan. De deense bioloog Kaj Vermehren onderscheidt bijvoorbeeld twee soorten trekgedrag, n.l. de paartrek in het voorjaar in de maanden maart en april, en de zomertrek in augustus en september. De voorjaarstrek of paartrek vindt plaats over een afstand van niet meer dan een kilometer, maar vaak nog veel minder. Deze trek is in het algemeen naar de plaatsen waar de dieren zelf geboren zijn. Na de voortplanting trekken ze naar gebieden op wel 1500 meter afstand van de paaiplaatsen, soms nog wel veel verder. Op deze zomerverblijven maken de padden wel voedseltochten, maar blijven toch vrij stabiel binnen deze voedselterritoria.

Aan het eind van de zomer trekken zij al weer in de richting van de sloten. Op die tocht zoeken ze een winterverblijf uit, en graven ze zich in de bosgrond in, om daar in winterslaap te gaan. Komen de padden in het voorjaar uit hun winterslaap, dan hoeven ze nog maar een betrekkelijk korte afstand af te leggen naar de paaiplaatsen. Gezien de weersomstandigheden lopen de dieren dan minimale risico's. Door de lage temperaturen in de nacht bewegen de dieren zich nog zo traag, dat ze er meerdere nachten over doen om de sloten te bereiken. De traagheid van de padden is dan ook één van de oorzaken dat er

zoveel slachtoffers vallen, als ze daarbij wegen moeten oversteken. Direct na het afzetten van de eieren vertrekken de vrouwtjes weer uit de sloot en zoeken zij hun zomergebied weer op. De mannetjes blijven wel enkele weken op de paaiplaatsen om van meerdere vrouwtjes de eieren te bevruchten.

Uit onderzoek blijkt dat padden meestal naar dezelfde plaatsen trekken als waar ze zelf geboren zijn. Er bestaat nog lang geen duidelijkheid over, hoe de padden zich tijdens de trek oriënteren. Aangezien ze zich in het donker, en liefst op regenachtige avonden verplaatsen, kunnen ze zich niet op de omgeving of op de sterren oriënteren. Ook de geur van het water in de sloten speelt geen rol; padden trekken nog jarenlang naar drooggelegde vijvers. Bovendien trekken ze onafhankelijk van enige windrichting naar het water. Ook gedurende de zomer treden wel voedseltochten op, maar slechts over afstanden van 50 tot 150 meter. Deze uitstapjes kunnen we echter niet tot de echte trekbewegingen rekenen, omdat ze niet op een vast doel gericht zijn en evenmin massaal voorkomen.

Ook de jonge padjes krijgen al spoedig met trek te maken. Direct na de metamorfose van kikkervisje of donderkopje tot padje verlaten ze het water, maar blijven ze nog wekenlang op de oevers van de poelen of de slootkanten hangen. Spoedig daarna zwermen ze over afstanden van honderden meters uit, om dan op plaatsen met gunstige voedsel- en schuilomstandigheden de zomer door te brengen. In september en oktober zoeken de dieren weer hun winterverblijven op, en is de jaarcyclus weer rond. Hoewel de pad voor veel mensen een van de meest gewone dieren is, die ze in het vrije veld tegen kunnen komen, blijkt toch dat ook dit dier een interessante levenswijze heeft.